

KURJER KRAKOWSKI.

D. 20 lutego. 1835.

P I A T E K.

N° 41.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczysto) po południu.

Posłowie ziemi pruskiej proszą Kazimierza III aby ich na powrót przyjął, r. 1554.

K R A K O W.

Wyszedł z drukarni Frydlejna pierwszy tom *Pomników historyi i literatury polskiej*, prenumeratorowie odbiorą go od osób którym zapłacili. Następne dwa tomy w krótkim czasie wręczone im będą.

Obok czytelnii na ulicy grodzkiej założoną została kawiarnia dla wygody gości. Przedsiębiorca ręczy za prędką usługę i dobroć kawy.—

W dniu onegdajszym zmarła pani Krokiewicz zjadłszy część pomarańczy zatrutęj arsenikiem. — Wypadek ten zasmucił bardzo nasze miasto, nie nawykłe do podobnej galanterii włoskiej.

Francya. Hrabia Pozzo di Borgo cesarsko-rossyjski poseł wyjechał do Londynu dnia 8 b. m. Xiążę Esterhazy austriacki poseł przy dworze Londyńskim dnia 8 b. m. przybywszy do Paryża, miał zaraz posłuchanie u króla, poczem udał się niezwłocznie do Anglii. Sprawa o dług amerykański i klęski poniesione w izbie deputowanych bardzo rozdziwiły ministerjum, o którego jedności tyle rozpowiadają. — Gazeta francuzka powiada, że gabinet ministeryalny bliski jest rozwiązania i że wskutek żwawej sprzeczki P. Rigny z panem Thiers, pierwszy podał się do dymisji. — National powiada, że Sebastianiemu

ofiarowano naczelnictwo ministerstwa, lecz on go nieprzyjął; podobną ofiarę uczyniono panu Humann, który okazał się gotowym do jej przyjęcia, jednakże pod warunkiem, który zadziwił wszystkich ministrów, to jest pod warunkiem amnestyi dla wszystkich więźniów politycznych. Prawie wszystkie dzienniki paryskie zgadzają się na tę wiadomość. Dziennik handlowy mówi: „Ogłosiliśmy niedawno, że po śmierci xięcia Talleyranda jego papiery będą opieczętowane. Dowiadujemy się teraz, że xiążę przewidując to niebezpieczeństwo, dołożył wszelkich starań, aby przez siebie zgromadzone historyczne dowody, ochronić od konfiskacyi. — Pracuje już oddawna nad swojemi pamiętnikami, a teraz zajmuje się gorliwiej tym przedmiotem jak kiedykolwiek. Talleyrand umieści w tych pamiętnikach wszystkie mowy swoje polityczne i ma zamiar dowieść, że jego słowa i czyny w rozmaitych epokach, nie były nigdy z sobą w sprzeczności. Jeżeli mu się to uda, pokaże się wielkim geniuszem. Sądzą wreszcie, że w części pamiętników tyczącej się rządów Filipa Ludwika, nie bardzo będzie pobłażał ludziom stojącym obecnie na czele rządu. (G.P.S.)

Hiszpania. Generał Mina wydał rozkaz do mieszkańców Nawarry, w którym grozi konfiskatą majątków

wszystkim naczelnikom familii, jeżeli w przeciągu dni ośmiu nie powrócą do ojczyzny.

— Na posiedzeniu dnia 27 stycznia izba procerów uchwaliła następny adres do królowej rejentki: „Z najgłębszym smutkiem widzieli procerowie królestwa szkaradne przedsięwzięcie zbuntowanego wojska w dniu 18, które zapominając, że powinnością siły zbrojnej jest posłuszeństwo i że nigdy nie powinno być zgromadzeniem obrad, przestąpiło granice praw swoich i zdeptało obywatelskie i wojskowe ustawy, targnąwszy się z bronią wręku na zawichrzenie spokojności bohaterskiej stolicy. Procerowie ubliżyliby swym najświętszym powinnościom, gdyby w tak trudnych okolicznościach nie oświadczyli W. K. Mości, że są gotowi równie sławę i blask korony, jak świętość praw, bronić wszelkimi środkami w ich mocy będącemi. Procerowie spodziewają się, że Rząd chwyci się sprężystych środków, aby zapobiedz wznowianiu się scen podobnych, sprawie Hiszpanii bardzo szkodliwych. Upraszają, aby W. K. Mość przyłożyła się najdzielniej do osiągnięcia tego koniecznego celu i mają nadzieję, że odpowiedzialność za te ohydne wypadki doścignie ich sprawców. Xiążę Wellington dla zakończenia sprawy hiszpańskiej podał następne warunki postawione hiszpańskiemu w Londynie. 1) Zrzeczenie się tronu przez Don Karlosa na rzecz swojego najstarszego syna. 2) Oddalenie z Hiszpanii królowej rejentki Krystyny. 3) Zasłużenie najstarszego syna

Don Karlosa z Izabellą II. 4) Rząd będzie sprawowany w imieniu Karola VI. i królewski statut utrzyma się. 5) Rejencya mianowana z 5 osób, do której ma wchodzić Zumalakarregui, rządzić będzie Hiszpanią do pełnoletności młodego xięcia. 6) Bezwarunkowa amnestya za wszystkie przewinienia polityczne. 7) Północnym prowincjom ich przywileje będą zaręczone. 8) Wszystkie długi, pożyczki przez teraźniejszy rząd lub Don Karlosa zaciągnięte, będą uznane za dług Hiszpanii.

Zdaje się że xiążę Orleanu, mówi jeden angielski dziennik, zaślubi córkę Infanta Franciszka de Paula. Ta xiężniczka jest bardzo piękna i umie kilka języków; xiężna Berry chciała ją zaślubić z xięciem Bordo. Hiszpanie cieszyliby się z tego związku, któryby pochlebiał narodowej dumie, że hiszpańska xiężniczka zasiada na tronie Francuzkin.

(G. P. S.)

Anglia. Kurjer porównyując liczbę członków przeszłego i teraźniejszego ministerium, wybranych na członków izby niższej, chce tym sposobem ocenić ich wzajemną popularność. „Z poprzednich ministrów wybrano 6, teraźniejszych zaś wybrano tylko 5. Dalej powtórnie wybrani członkowie poprzedniego ministerium, reprezentują bardzo ważne obwody, gdy tym czasem teraźniejsi zostali wybrani od mało znaczących hrabstw, a np. Hardinge jest raczej reprezentantem xięcia Northumberland, jak ludu. Siąd wpływa ze poprzedni ministrowie byli dwa

razy więcej popularni jak terazniejsi. Każda strona poniesła klęski przy wyborach, lord Palmerston i Murray nie zostali wybrani. Lecz w niższych urzędnikach straty obecnego ministerium są daleko ważniejsze. — Przeszło ministerium dwóch tylko członków przy wyborach straciło, gdy przeciwni nowi przyjaciele a raczej przywiązani do obecnego ministerium, od wyborów odrzuceni zostali. Wistocie dziwić się potrzeba jeżeli w takim stanie rzeczy, Torysowie chętną się jeszcze z swą popularnością.

Ze parlament d. 19 b. m. zostanie otwarty, zdaje się nie ulegać żadnej wątpliwości. — Robert Peel polecił naczelnemu budowniczemu aby izba parlamentu gotową była do posiedzeń na dzień 19 lutego. Też budowniczcy podał plan ministrom do zbudowania nowego parlamentu. Wielka niepewność panuje względem mowy królewskiej przy otwarciu parlamentu, jedni sądzą że będzie nadsładowaniem mowy prezesa Stanów Zjednoczonych i obejmować obszernie szczegóły, wyjaśniające wewnętrzny stan kraju i stosunki z zagranicznymi państwami, podług innych ta mowa będzie krótka i tylko treściwy, ogólny rys polityki obejmująca, dla uniknięcia powtórzeń i krytyki.

Dwóch oficerów tureckich, przybyłych niedawno do Londynu, w celu udoskonalenia się w sztuce wojskowej, bardzo uprzejmie przyjął u siebie X. Wellington i założył, że w tak mglistej i dżdżystej porze oglądają Londyn: na co jeden odpowiedział: „od czasu, jak

jesteśmy w Anglii, nie jedno widzieliśmy światło i niemamy żadnego powodu do uskarżania się na ciemność waszej atmosfery.“ Koń Rothschilda przestraszył się gdy jechał w kabryolecie: Rothschild upadł na ziemię w raz z służącym, ale nie szkodliwie. Byłoby mu za co poprzecz sprawić. Jenerał Mina napisał list do swego przyjaciela w Londynie, który obejmuje tę wiadomość: „Martnez de la Rosa powiedział w izbie prokuratorów, że polnocna armia wynosi 41 tysięcy. To podanie potrzebuje wyjaśnienia. Następnym sposobem są te siły rozdzielone: 10 tysięcy wojska stoi po drugiej stronie rzeki Ehro; 10 tysięcy stoi załogą w różnych miastach; 5 tysięcy należy do północnej armii, które są także po prowincjach rozłożone; 16 tysięcy do których liczą się chorzy, biją się teraz: tak się ma rzecz zliczbą 41 tysięcy wojska.

Dziennik *Times* ogłasza pismo ze Smyrny, które donosi że admirał Rowley z swoją flotą pod Vurłą stoi. — Na końcu tak się wyraża: „Mówią wprawdzie, że odpłynię do Malty, lecz to już tylekroć powtarzano, że pierwój musimy go widzieć odpływającego, nim temu uwierzmy.“ — Zbliżający się czas posiedzeń parlamentu podnieca spory dzienników i czynność stronnictw powiększa, z których każde pragnie widzieć prezesem izby niższej swego zwolennika. Ministrom wiele na tem zależy, aby tej godności dostąpił Sutton, nie dla tego, aby objęcie tego dojenstwa przez pana Aberkromby mogło im szkodzić, lecz idzie tu o daleko wa-

źniejszy przedmiot, czy mają za sobą ufność większości parlamentu lub nie. Nietają oni przed sobą, że większość wybranych członków składa się z osób, które po wszystkie czasy były nieprzyjane stronie Torysów, ale spodziewają się także, iż wielu z nich, mimo swęj opozycji, są bliżsi umiarkowanych Torysów, niż Wigów, których przyjaciółmi jawnie się głoszą. — (G.P.S.)

Turcja. Monitor Turecki tak skreśla obecny stan Turcyi: — „Od dawnego czasu stan tureckiego państwa nie był tyle zaspokajający, jak na końcu zeszłego roku. Spokojność i porządek w zadziwiający sposób zaczynają się ustalać; a od obcych doznajemy względów, o których już dawno nieślyszeliśmy. Wszystko to jest owocem dobroczynnego wpływu mocarstw zagranicznych. Świeżo zjednane poważanie dla Sultana u europejskich monarchów, wiele wpłynęło do utrzymania wewnętrznego pokoju, i gdyby teraz który Pasa bunt podniósł, zapłacił zaraz swoją głową. Ta potęga w ogóle zasila się przez traktat z Rosyją zawarty, a z drugiej strony handel morski nadzwyczaj teraz pomyślnie prowadzony na Wschodzie, jasno okazuje, że uгода nastąpiła z Anglią. — Sultan otrzymał bogate podarunki od N. Cesarza WszechRosyji, które były przywiezione okrętem parowym z Odessy. Sultan przystał aby Anglicy zaprowadzili żeglugę parową między Indyami i

Europą, Anglicy zaś przyrzekli odmówić wsparcia Paszy Egiptu w jego dumnych zamiarach. (G.P.S.)

W starym piecu diabeł pali. Lud w Polsce, w wielu województwach, po rozwalonej lub spalonej chacie, nie waży się dotykać, ani psuć starego pieca: Zły duch bowiem czyli diabeł, który przedtem rozdzierał się po całym mieszkaniu, z ulubionego siedliska nie chce ustąpić, całkowicie do pieca się przenosi. Gdyby zatem zuchwała ręka, zamieszalała spokojność tej jego siedziby, straszne nieszczęście za karę, uczułaby na sobie. Ten dziwaczny przesąd przeszedł w używane przysłowie: *W starym piecu diabeł pali*, dla oznaczenia chęci niestósownych podesztemu wiekowi.

Miód i wino im są starsze, tém lepsze i droższe: czemuż się podobnie nie dzieje z pannami?

Zwykle mówią: *niema tego ztego, co by na dobre nie wyszło*: niewiem jednak co jest w tem dobrego, gdy ktoś dostanie suchot w kieszeni?

Przybyli do Krakowa. Passavant Edward z Frankfortu. Jorkiewicz Jan, Widmann Marcin z Polski. — Kraus Franciszek z Galicyi.

Opuścili Kraków. Starzewski Adolf Hr: do Galicyi. Borkowski Alexander, Nowak Stanisław, Pęczkowska Aniela, Brzeski Wojciech do Polski.

Dziś rano stopni zimna 2,